

**Jaarverslag
examencommissie
2012/2013**

Inleiding

Voor u ligt het jaarverslag 2012/2013 van de examencommissie van de Katholieke Pabo Zwolle. In dit verslag worden de werkzaamheden van de commissie beschreven (zowel kwantitatief als kwalitatief) en geeft de commissie een vooruitblik op de te verwachten taken en uitdagingen.

De examencommissie heeft de afgelopen jaren een transformatie ondergaan. In een periode van drie jaar is de samenstelling veranderd van louter managementleden naar een commissie van docenten en externe leden. Deze transformatie is aan het eind van dit studiejaar afgerond.

In haar taken en werkzaamheden heeft de examencommissie zich laten leiden door twee rapporten: het rapport van de commissie 'Bruijn' (2012) en de brochure 'Geslaagd' (2011), beide uitgegeven door de HBO-raad.

Namens de examencommissie,

Ben Bouwhuis,

Voorzitter.

Inhoud

Inleiding	2
1 De examencommissie	4
1.1 Samenstelling	4
1.1.1 Nieuwe benoemingen en beëindiging lidmaatschap	4
1.2 Taken en bevoegdheden	4
1.3 Deskundigheidsbevordering.....	5
2 Toetsbeleid	6
2.1 Borgen kwaliteit	6
2.2 Vaststellen eindniveau	7
3 Klachtenbehandeling	8
4 Verzoeken	9
4.1 Vrijstellingen EVC's	9
4.2 Programma's op maat	10
5 Uitspraken	11
5.1 Uitspraken	11
5.2 Fraude.....	11
5.3 Bezwaar op uitspraak	12
5.4 Uitspraken college van beroep.....	12
6 Accreditatie	13
Literatuurlijst	14

1 De examencommissie

1.1 Samenstelling

Huidig situatie

De examencommissie bestaat uit de volgende leden:

- Ben Bouwhuis (voorzitter, docent);
- Gert Schoeman (secretaris en plaatsvervangend voorzitter, extern lid);
- Marry Oost (lid, opleidingsmanager);
- Mieke Tielens (lid en plaatsvervangend secretaris, docent);
- Loek van Noort (jurist, extern lid).

1.1.1 Nieuwe benoemingen en beëindiging lidmaatschap

Huidige situatie

Leden worden benoemd op basis van (toets)ervaring en affiniteit hiermee, alsmede op basis van ruimte binnen de jaartaak. De voorzitter van het college van bestuur benoemt een nieuwe kandidaat nadat hij de examencommissie gehoord heeft (WHW artikel 7.12a). De benoemingstermijn van de leden is drie cursusjaren; daarna is herbenoeming mogelijk (OER 2011/2012 artikel 6.2).

De termijn van Ben Bouwhuis en Mieke Tielens is aan het eind van het studiejaar 2012/2013 verlengd met een periode van drie jaar. De termijn van Gert Schoeman loopt aan het eind van studiejaar 2013/2014 af. Marry Oost is aan het eind van studiejaar 2012/2013 afgetreden als lid. Voor het studiejaar 2013/2014 is Lobke Mosterd door het college van bestuur benoemd als lid. Om de continuïteit van de taken en verantwoordelijkheden van de examencommissie te borgen is er een rooster van aftreden samengesteld.

De doelstelling om aan het eind van studiejaar 2012/2013 een profielschets te hebben op basis waarvan een lid benoemd wordt is niet behaald.

Gewenste situatie

Benoeming vindt plaats op basis van een profielschets. De ruimte in de jaartaak speelt niet mee in de overweging iemand te benoemen.

Actie

Aan het eind van studiejaar 2013/2014 ligt er een profielschets op basis waarvan nieuwe leden worden benoemd.

1.2 Taken en bevoegdheden

Huidige situatie

De taken en bevoegdheden zijn beschreven in de WHW (artikel 7.12b) en de OER 2011/2012 (artikel 6.4). De examencommissie is verantwoordelijk voor de kwaliteit van toetsing (HBO-niveau), voor het uitreiken van de getuigschriften, alsmede voor de correcte uitvoering van het onderwijs- en examenreglement dat door het instellingsbestuur is vastgesteld. De borging van de kwaliteit van toetsing komt mede tot stand door het inschakelen van externe toetsdeskundigen. Deze deskundigen beoordelen de toetsen met de onderliggende toetsmatrijs, brengen verslag uit aan de examencommissie en verkennen met de commissie welke stappen gezet moeten worden om de kwaliteit van toetsing te verbeteren en te borgen.

Gewenste situatie

De externe toetsdeskundigen zullen ook in het studiejaar 2013/2014 een aantal toetsen en de onderliggende toetsmatrijs beoordelen, de betrokken examinatoren informeren over de kwaliteit van de aangeleverde toetsen en de leden van de examencommissie scholen. Het aantal extern beoordeelde toetsen zal afnemen. De leden van de examencommissie beoordelen uiteindelijk de kwaliteit van de toetsing zelf.

Actie

Met ingang van studiejaar 2013/2014 wordt de kwaliteit van de toetsen door de leden van de examencommissie bewaakt. Indien wenselijk wordt er nog gebruik gemaakt van de hulp van externe toetsdeskundigen.

1.3 Deskundigheidsbevordering

Huidige situatie

Er is een scholingstraject opgezet voor examinatoren en leden van de examencommissie op het gebied van toetsing. Doel is dat de toetsen, die ontwikkeld worden, zo betrouwbaar en valide mogelijk zijn. Het extern lid van de commissie is hier niet bij betrokken. Hij richt zich vooral op het verlenen van juridisch advies.

De voorzitter bezoekt namens de examencommissie landelijke bijeenkomsten die voor het goed functioneren van de examencommissie van belang zijn en deelt dit met de examencommissieleden. In het studiejaar 2012-2013 heeft hij twee Interactumbijeenkomsten bezocht en de startbijeenkomst van het landelijk overleg examencommissies in het kader van de kennisbasistoetsen

Gewenste situatie

Examinatoren zijn in staat om op hun vakgebied betrouwbare en valide toetsen te ontwikkelen op basis van een vooraf vastgestelde toetsmatrijs.

Aan nieuwe examinatoren wordt een soortgelijk scholingstraject aangeboden.

Examencommissieleden zijn voldoende toegerust om de kwaliteit van de toetsen te beoordelen en daar waar nodig feedback te geven om de kwaliteit op het juiste niveau te houden en/of te brengen.

Actie

Met ingang van studiejaar 2013/2014 leveren alle examinatoren bij elke toets een volledig toetspakket in (toetsmatrijs, toets en beoordelingsformat). Elk toetspakket wordt op de portal geplaatst. De examencommissie controleert of alle toetspakketten aan de gestelde eisen voldoen. Een aantal toetsen zal per jaar, steekproefsgewijs, door de leden van de examencommissie geanalyseerd worden.

2 Toetsbeleid

Huidige situatie

Het toetsbeleid is vastgelegd in een toetskader. De voorzitter van de examencommissie bezoekt alle bijeenkomsten waarin nieuwe ontwikkelingen rond (landelijke) toetsing worden besproken en deelt zijn bevindingen met de overige examencommissieleden.

Vanuit het management worden beslissingen genomen t.a.v. het curriculum en de bijbehorende toetsing. Het toetskader is op dit moment niet geheel up-to-date. Het is niet gelukt om aan het eind van studiejaar 2012/2013 een vernieuwd toetskader te produceren. Dit heeft te maken met de ontwikkelingen in het curriculum en de landelijke ontwikkelingen rondom toetsing.

Gewenste situatie

Een toetskader dat aangepast is aan de nieuwe eisen die vanuit de opleiding en vanuit landelijke ontwikkelingen aan curriculum en toetsing worden gesteld.

Actie

Aan het eind van studiejaar 2013/2014 ligt er een vernieuwd toetskader.

2.1 Borgen kwaliteit

Huidige situatie

Externe toetsdeskundigen beoordelen de toetsen en de onderliggende toetsmatrijs.

Examinatoren zijn verantwoordelijk voor de beoordeling van de toetsen. Dit doen ze via een proces van intersubjectiviteit: een aantal tentamens/werkstukken wordt door alle examinatoren van de betreffende module beoordeeld. Op basis van deze verschillende beoordelingen wordt vastgesteld hoe de uiteindelijke norm zal zijn.

Ten aanzien van de meerkeuzevragen is er meer eenduidigheid. Er is vastgesteld dat een toets uit 40 meerkeuzevragen bestaat en dat de cesuur ligt bij 27/28 punten.

Begeleiding en beoordeling zijn niet altijd gescheiden. In de beoordeling wordt dit niet transparant gemaakt.

Gewenste situatie

Intersubjectiviteit is geïntegreerd in de beoordeling van alle modules.

In de loop van de studie zullen begeleiding en beoordeling steeds meer gescheiden zijn. In de afstudeerfase wordt voor een deel van de afstudeertrajecten begeleiding en beoordeling gescheiden.

Ten aanzien van de meerkeuzetoetsen wordt in 2013/2014 een systematiek opgezet waarbij de toetsen door een extern bureau worden verwerkt, waarna de examinatoren en de examencommissie de gegevens kunnen analyseren en op basis daarvan de cesuur vaststellen. Dit zal de validiteit en betrouwbaarheid van de toets ten goede komen.

In de afstudeerfase wordt het vierogenprincipe zoals dat wordt toegepast bij de bachelorthesis en comaat ook van toepassing zijn bij de beoordeling van de vakprofilering

Actie

In studiejaar 2013/2014 zal beoordeling en begeleiding van het onderdeel Comaat in de afstudeerfase zo veel mogelijk gescheiden zijn.

In studiejaar 2013/2014 worden steekproefsgewijs de resultaten van een aantal toetsen geanalyseerd om tot een valide en betrouwbare cesuur te komen.

Het proces van de analyse van meerkeuzetoetsen wordt met ingang van studiejaar 2013/2014 beschreven en uitgevoerd.

Het MT wordt verzocht te onderzoeken of en hoe het vierogenprincipe in 2013/2014 kan worden toegepast binnen de vakprofilering.

2.2 Vaststellen eindniveau

Huidige situatie

De examencommissie stelt op voordracht van de opleidingsmanager vast of een student voldoet aan het eindniveau. Dit is het geval als de student 240 credits heeft behaald (inclusief eventuele vrijstellingen). Of het eindniveau vakinhoudelijk voldoet, wordt door de examinatoren vastgesteld. Alle hogeschooldocenten zijn examinatoren vanaf het moment dat ze aangesteld zijn en blijven dit tot aan het moment dat de aanstelling beëindigd wordt.

Gewenste situatie

Externe validering vindt plaats op de volgende manier: In Interactumverband is er overleg op managementniveau en er is periodiek uitwisseling van gedachten tussen de voorzitters van de verschillende examencommissies.

Nieuwe examinatoren moeten in de gelegenheid worden gesteld om te groeien in hun rol als examiner door eerst onder supervisie van ervaren collega's te werken.

Actie

In studiejaar 2013/2014 vindt structureel overleg plaats tussen de voorzitters (eventueel leden) van de examencommissies van de Interactumpabo's.

Externe validering vindt ook plaats via collegiale consultatie (in Interactumverband) m.b.t. de beoordeling van het niveau van de eindwerkstukken.

In 2013/2014 wordt een werkveldcommissie (bestaande uit bijvoorbeeld directeuren basisonderwijs, begeleiders op afstand, en reken- en taalcoördinatoren) in het leven geroepen om het niveau van de eindwerkstukken te beoordelen.

Het MT wordt verzocht te onderzoeken hoe nieuwe docenten kunnen groeien in hun rol als examiner

3 Klachtenbehandeling

Huidige situatie

In het studiejaar zijn vier klachten binnen gekomen. Een forse afname ten opzichte van het studiejaar 2011/2012 met 17 klachten

Twee klachten hadden betrekking op de lengte van een tentamen en een hertentamen van hetzelfde vak. Eén klacht is gegrond verklaard.

Daarnaast ging een klacht over het vervroegen van de inleverdatum zonder dat de studenten daarvan op de hoogte waren. Deze klacht is gegrond verklaard.

De vierde klacht ging over de beoordeling van een docent. De examencommissie heeft de student en docent verzocht met elkaar hierover in gesprek te gaan samen met een opleidingsmanager.

Een verklaring voor het afnemen van de klachten t.o.v. vorig studiejaar moet gezocht worden in het feit dat procedures duidelijker zijn geworden waardoor docenten en opleidingsmanagers in staat gesteld worden problemen op een adequate manier aan te pakken.

Gewenste situatie

Continuering van de huidige situatie waarbij examinatoren, opleidingsmanagers en leden van de examencommissie vanuit eigen verantwoordelijkheid adequaat handelen.

Het functioneren van de examencommissie wordt in de kwaliteitszorgprocedure opgenomen.

Actie

Het college van bestuur, het MT en de examencommissie optimaliseren, vanuit eigen verantwoordelijkheid, procedures rond toetsing en de borging van de kwaliteit van de toetsing.

Het functioneren van de examencommissie wordt in het studiejaar 2013/2014 opgenomen in de kwaliteitszorgprocedure.

4 Verzoeken

Huidige situatie

In het studiejaar 2012/2013 zijn 49 verzoeken binnengekomen. Dat is één verzoek minder dan in het studiejaar 2011/2012. De aard van de verzoeken is dit studiejaar anders; vorig jaar lag het accent meer op de uitleg en interpretatie van de OER. Dit jaar is daar geen verzoek meer op binnen gekomen. Dit is door de opleidingsmanagers overgenomen.

Bijna de helft van de verzoeken in 2012/2013 (23) ging over het verzoek om een extra aanbod. De argumenten voor dit verzoek zijn zeer gevarieerd. Van deze verzoeken zijn 13 gehonoreerd en 10 afgewezen.

Zeven studenten konden zich niet aan het contract houden en hebben de examencommissie verzocht het contract aan te passen. Bij vijf studenten is dit verzoek gehonoreerd en bij twee studenten afgewezen.

Er kwamen negen verzoeken binnen om een aangepaste toets(vorm) te mogen maken. Daarvan zijn er drie gehonoreerd en zes afgewezen.

Twee keer kwam het verzoek om de geldigheidsduur van de afgeronde modules te verlengen. In beide gevallen is dit verzoek gehonoreerd.

Drie keer werd een verzoek ingediend om aanpassing van de cesuur. Het ging hierbij om meerkeuzetoetsen. In alle gevallen werd het onderbouwde verzoek gehonoreerd.

Bij de overige vijf verzoeken ging het om een hele specifieke situatie waarin de betreffende student zich bevond. Daar zijn passende oplossingen bij bedacht.

Gewenste situatie

De opleidingsmanagers handelen de verzoeken die over de interpretatie van de OER gaan af en rapporteren dit achteraf aan de examencommissie. De opleidingsmanagers raadplegen elkaar (collegiale consultatie). Twee keer per jaar overleggen examencommissie en opleidingsmanagers over de casussen die gepasseerd zijn en evalueren dit.

Actie

Twee keer per jaar vindt er overleg plaats tussen examencommissie en opleidingsmanagers.

4.1 Vrijstellingen EVC's

Huidige situatie

In het studiejaar 2012/2013 zijn negen verzoeken voor vrijstelling binnengekomen. Daarvan waren er zes afkomstig van studenten van de verkorte opleiding (B-stroom). Vijf van deze studenten deden een verzoek op basis van een getuigschrift van een HBO-opleiding. Dit verzoek werd gehonoreerd. De andere student deed, net als twee voltijdstudenten, een verzoek op basis van elders verworven competenties, anders dan op basis van een afgeronde HBO- of WO-opleiding. Deze drie verzoeken zijn afgewezen. Bij een van deze verzoeken ging het om vrijstelling van de leergang bewegingsonderwijs. Daarbij is de licentieverstrekker (CPION) om advies gevraagd.

Er kwam één verzoek binnen van een deeltijdstudent uit de A-stroom. Dit verzoek is afgewezen. Het is dit studiejaar niet gelukt de regeling voor het verlenen van vrijstelling te herzien.

Gewenste situatie

De afgelopen jaren is er jurisprudentie ontstaan op het gebied van het verlenen van vrijstellingen. Binnen deze jurisprudentie kan een opleidingsmanager bepalen of vrijstelling verleend kan worden of dat de examencommissie zich hierover dient te buigen. Het verlenen van vrijstelling wordt vooraf aan de examencommissie gerapporteerd.

Actie

In het studiejaar 2013/2014 wordt het MT verzocht de regeling voor het verlenen van vrijstellingen herzien.

Deze vernieuwde regeling wordt in het studiejaar 2014/2015 van kracht.

4.2 Programma's op maat

Huidige situatie

In het studiejaar 2012/2013 zijn geen nieuwe verzoeken binnengekomen voor programma's op maat. De opleidingsmanagers nemen deze taak op zich en leggen achteraf verantwoording af aan de examencommissie.

Gewenste situatie

De verzoeken voor een aangepast programma worden behandeld door de opleidingsmanagers waarbij ze achteraf verantwoording afleggen aan de examencommissie. Alleen als het verzoek van een omvang is dat het niet of nauwelijks in het curriculum is in te passen zal de examencommissie zich hierover buigen.

Actie

Geen.

5 Uitspraken

5.1 Uitspraken

Huidige situatie

Uitleg van de regels wordt gedaan door de opleidingsmanagers. Indien er sprake is van verschillende interpretaties, fraude of een situatie waarin de OER niet voorziet, dan reageert de examencommissie en doet uitspraak.

Gewenste situatie

De uitspraken worden door het externe lid van de examencommissie (een jurist) bewaakt op juridische geldigheid en consistentie.

Actie

De voorzitter en secretaris van de examencommissie raadplegen indien nodig het extern lid van de examencommissie betreffende de juridische geldigheid en consistentie.

5.2 Fraude

Huidige situatie

De commissie heeft bij acht verslagen van studenten onderzocht of er sprake is van fraude. Bij vijf verslagen was dit inderdaad het geval. Acht studenten zijn hiervoor bestraft.

Bij twee verslagen was er geen sprake van fraude en kon de betreffende student uitleggen wat er gebeurd is.

Een student is berispt omdat hij zijn verslag beschikbaar had gesteld aan een andere student die delen letterlijk heeft overgenomen. Volgens de fraudeflyer is er dan fraude gepleegd.

Na zijn verzoek om verduidelijking en na raadpleging van het externe lid is deze uitspraak herzien (in studiejaar 2013/2014).

Het aantal gesignaleerde fraudegevallen is gehalveerd. Waarschijnlijk omdat de verslagen dit studiejaar digitaal worden ingeleverd. De controle op fraude bij de digitaal aangeleverde verslagen ligt bij de examencommissie.

Gewenste situatie

In studiejaar 2013/2014 wordt een inleverloket ontwikkeld waardoor de knelpunten t.a.v. digitaal inleveren en het opsporen van fraude wordt aangepakt.

De fraudeflyer wordt aangepast zodat eenduidig kan worden vastgesteld wat fraude is en wat niet.

De controle op fraude is een taak van de examinerator. Die kan beter inschatten of een verslag 'verdacht' is of niet. Met het nieuwe inleverloket controleert de examinerator ook of een verslag ook digitaal heeft ingeleverd.

Actie

In de loop van studiejaar 2013/2014 levert de student de verslagen digitaal aan via een inleverloket en worden alle documenten gescand op plagiaat en gecontroleerd door de examinerator.

In het studiejaar 2013/2014 wordt het proces van digitaal inleveren, archiveren en controleren op plagiaat binnen het kwaliteitszorgsysteem van de hogeschool opgenomen.

In het studiejaar 2014/2015 wordt gewerkt met een aangepaste fraudeflyer.

5.3 Bezwaar op uitspraak

Huidige situatie

Er is vier keer een bezwaar binnengekomen op de uitspraak van de examencommissie. In twee gevallen is de uitspraak niet veranderd. In de andere twee gevallen heeft de commissie op grond van nieuwe inzichten de uitspraak herzien.

5.4 Uitspraken college van beroep

Huidige situatie

Er is in het studiejaar 2012/2013 geen sprake geweest van bezwaren bij het college van beroep. Ook in voorgaande jaren is er nooit een zaak aan het college van beroep voorgelegd. Het college van bestuur heeft twee (externe) leden voor de commissie voor beroep benoemd, beiden juristen. Het derde lid is een hogeschooldocent die zal worden voorgedragen door de docentleden van de medezeggenschapsraad. Het vierde lid is een student die zal worden voorgedragen door de studentleden van de medezeggenschapsraad. Het reglement Commissie van Beroep is aan het eind van het studiejaar vastgesteld door het college van bestuur.

Gewenste situatie

Door zorgvuldig en transparant te handelen alsmede door de mogelijkheid in eerste instantie bezwaar te maken tegen een uitspraak bij de examencommissie zelf is het wenselijk dat de Commissie van Beroep in de toekomst ook een commissie op papier is, die niet in zitting bijeen hoeft te komen.

Actie

Geen.

6 Accreditatie

Huidige situatie

In het kader van de accreditatie in 2014 is de opleiding bezig met een herziening van het curriculum en de optimalisering van het kwaliteitssysteem. Vanuit de taken en bevoegdheden van de examencommissie wordt dit proces nauwlettend gevolgd en zal advies gegeven worden daar waar de examencommissie dit noodzakelijk acht.

Gewenste situatie

Om haar taken goed te kunnen vervullen is het verdiepen en verbreden van de expertise van de commissie van groot belang. Het delen van ervaringen en scholing van de commissie zal de komende jaren centraal moeten staan. Daarnaast zal de commissie samen met het college van bestuur naar wegen moeten zoeken om externe validering van het eindniveau van de opleiding vorm te geven.

Actie

In het studiejaar 2013/2014 wordt het eindniveau van de opleiding steekproefsgewijs door de examencommissie beoordeeld.

In het studiejaar 2013/2014 wordt het eindniveau ook aan externe deskundigen (Interactumcollega's en werkvelddeskundigen) ter beoordeling voorgelegd.

Literatuurlijst

Bruijn, J.A. , Vleuten, C. van der, Cohen-Schotanus, J., Dunnewijk, M., & Kalmthout, F. van (2012). *Vreemde ogen dwingen: Eindrapport Commissie externe validering examenkwaliteit hoger beroepsonderwijs*. Afkomstig van:

<http://www.hbo-raad.nl/component/content/article/29/992>

HBO-raad (2011). *Geslaagd. Handreiking examencommissie*. Den Haag